

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı

DTP

Sayı : 220
Tarih : 18.04.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tunceli il sınırları dahilinde bulunan 85 km uzunluğundaki Munzur Vadisi Milli Parkı 8 adet baraj ve hidroelektrik santral projesi ile değişime uğratılacaktır. Vadinin doğal yapısının değişmesi ciddi Demografik yapı bozukluğuna neden olacak bölgede göçler yaşanacaktır. Ülkenin ve dünyanın en zengin yaban hayatına ve bitki örtüsünü sahip alanlardan biri olan bu vadi de doğa dengesi bozulacak birçok hayvan ve bitki türünün nesli tükenecektir.

Munzur Vadisindeki doğal yapıyı korumak için alanda Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED) yapılması amacı ile Anayasa'nın 98. TBMM iç tüzüğünün 104. ve 105. maddesi uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 18/04/2008

1. Şerafettin HALİS - Tunceli
2. Ahmet TÜRK - Mardin
3. Selahattin DEMİRTAŞ - Diyarbakır
4. Fatma KURTULAN - Van
5. Emine AYNA -Mardin
6. Ayla AKAT ATA - Batman
7. Sebahat TUNCEL - İstanbul
8. Mehmet Nezir KARABAŞ-Bitlis
9. Bengi YILDIZ - Batman
10. Sırrı SAKIK - Muş
11. M. Nuri YAMAN - Muş
12. Özdal ÜÇER - Van
13. Aysel TUĞLUK - Diyarbakır
14. Pervin BULDAN - Iğdır
15. Gültan KIŞANAK - Diyarbakır
16. Akın BİRDAL - Diyarbakır
17. İbrahim BİNİCİ - Şanlıurfa
18. Hasip KAPLAN - Şırnak
19. Sevahir BAYINDIR - Şırnak
20. Osman ÖZÇELİK - Siirt

GEREKÇE

Yapılmak istenen barajlar doğal yapıyı bozacağı gibi Milli Park olması sebebi ile de hukuka aykırılık arz etmektedir. Doğal yapıya baktığımızda;

- Yapılacak bu Barajların ortalama ömrü 30 ile 40 yıl olacaktır. Bu süreden sonra Vadi tamamen bataklık haline gelecektir.
- Vadide bulunan bitki türlerinden; 12 tür Küresel ölçeğe, 107 tür Avrupa ölçeğinde, 19 tür Ulusal ölçeğe yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır.
- Yapılan bilimsel araştırmalar Munzur Nehri'nin kar suları ile beslendiğini göstermektedir. Barajlar kar yağışını azaltacağından nehri besleyen su kaynaklarının kurumasına neden olacaktır.
- Dünyaca ünlü kırmızı benekli alabalık yaşama ortamı bulamayacaktır.
- 43 çeşidi sadece Munzur Vadisi'nde bulunan 1518 bitki çeşidinin birçoğu yok olacaktır.
- Binlerce dönüm ormanlık alan tahrip olacak ve sular altında kalacaktır.
- Bölgede önemli geçim kaynağı olan arıcılık büyük zarara uğrayacaktır.
- Vadinin bozulması spor turizminin faaliyeti kapsamına giren; Rafting, Kayak ve yayla turizmi vb. faaliyet alanlarının sona ermesine sebebiyet verecektir.

Barajlarla elde edilmesi planlanan enerji, doğayı tahrip etmeden alternatif enerji kaynakları ile elde edilebilir. Baraj ve Hidroelektrik santrallerinin yapımı için harcanan ekonomik değer 2 Milyar Dolar civarındadır. Alternatif enerji kaynaklarının yapım maliyetleri ise bu miktarın çok altında olacaktır. Gerek güneş enerjisi gerek ise rüzgar enerji sistemleri çevreyi kirletmeden doğaya zarar vermeden maliyeti daha düşük sistemlerdir. günümüzde rüzgar enerji sistemi Dünya ülkelerinde gittikçe artarak kullanılan sistem haline gelmiştir. Bölge bu sisteme en uygun coğrafi koşullara sahiptir.

Hukuki olarak değerlendirdiğimizde;

Yapılacak olan barajlar hukuki bakımdan da yasal değildir. Munzur Vadisi 21 aralık 1971 tarihinde 6831 Sayılı Kanun kapsamına alınmış ve 42 bin hektarlık alanı ile Türkiye'nin en büyük ve ilk milli parklarında biri haline getirilmiştir. 2873 Sayılı Milli Parklar Yasası'na göre "Tabii ve ekolojik denge bozulamaz. Yaban hayatı tahrip edilemez. Bu sahanın özelliklerinin kaybolmasına veya değiştirilmesine sebep olan veya olabilecek her türlü müdahaleler ile çevre sorunları yaratacak iş ve işlemler yapılamaz." Denmektedir.

Anayasanın 56. maddesine göre: "herkez sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi dış etkenlerden korumak devletin ve vatandaşların görevidir."

Anayasanın 63. maddesine göre ise: "Devlet; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar." Vadideki birçok kültür ve tabiat varlıkları ve halkın değer verdiği birçok alanın sular altında kalması bu maddeye aykırı olacaktır. Bunun yanın sıra Çevre Yasasının birçok maddesi'de çevre tahribine neden olabilecek fiilleri engelleyici hükümler içermektedir

Ayrıca Munzur Vadisi üzerinde yapılacak olan barajlar Ulusal Yasalara aykırı olduğu gibi Türkiye'nin taraf olduğu birçok Uluslar arası sözleşmelere de aykırıdır.

Örneğin; 1975 Paris, 1979 Bern, 1973 Washington, 1992 Rio, 1999 Kyoto, 2000 Kahire Sözleşmeleri Türkiye tarafından onaylanarak kabul edilmiştir. Ana Yasanın 90. Maddesine göre usule uygun Uluslararası sözleşmeler kanun hükmündedir. Bunlar hakkında iptali amacı ile Ana Yasa Mahkemesine başvurulamaz. Yani bu yönü ile de yasadan üstün konumdadır. Bu Sözleşmelere aykırı hareket etmek açıkça yasalara aykırı hareket etmek anlamına gelmektedir.

Bundan dolayı; insan ve doğa mutluluğu bağlamından konuya bakılarak, Çevre Etki Değerlendirmesi yapılması için TBMM tarafından bir Meclis Araştırma Komisyonunun oluşturulmasının gerekli olduğunun inancını taşıyoruz.